

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/140/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7725010254
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Ševčovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2026:7725010254.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Ševčoviča a sudcov JUDr. Stanislava Sojku, PhD. a JUDr. Mateja Čintalu, v trestnej veci obžalovaného A. A., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 4. februára 2026, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 17.9.2025, sp. zn. 8T/42/2025 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a vo výroku o treste zákazu činnosti.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému A. A., nar. XX.X.XXXX v A., trvale bytom B. XXX, C. ukladá podľa § 348 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1, 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 600,- (šesťsto) EUR.

Podľa § 57 ods.3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného A. A. za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 23.2.2024 v čase okolo 19:45 hod., aj napriek tomu, že mal právoplatným rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu v Michalovciach pod číslom ORPZ-MI-ODI2-272/2023-P uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 12 mesiacov, teda od 13.12.2023 do 13.12.2024, viedol osobné motorové vozidlo D. B., EVČ: A., po ulici D. v smere na ulicu E. B. C., kde bol pri budove pošty zastavený ku kontrole hliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru v Strážskom.

Za to okresný súd uložil obžalovanému podľa § 348 ods. 1 za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 2 (dvoch) rokov.

Proti tomuto rozsudku, bezprostredne po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku zahlásil odvolanie obžalovaný, ktoré prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnil tak, že odvolanie smeruje proti všetkým výrokom rozsudku, teda voči výroku o vine a treste, ako aj proti postupu, ktorý predchádzal samotnému vyhláseniu rozsudku. Napadnutý rozsudok pokladá za nezákonný a nespravodlivý.

Súd prvého stupňa sa vo svojom rozhodnutí nesprávne vysporiadal s jeho obhajobou. Má za to, že rozhodnutie súdu je vecne nesprávne, súdom nebolo vykonané dokazovanie v rozsahu potrebnom v rozhodnutí o vine, ako aj o treste.

Súd podľa jeho názoru odmietnutím návrhu na vykonanie výsluchu svedkyne C. A. nedokázal úplne a správne zistiť skutkový stav. Jeho obranu pokladal za nepravdivú len na základe výpovedi policajnej hliadky F. G. a A. G.. Bagatelizoval vysvetlenie rozporu vo výpovedi svedka F. G. od svojej skoršej výpovede v prípravnom konaní zo dňa 15.4.2025, kde opisuje pohyb jeho vozidla po celkom inej ceste, ako to uvádzal neskôr na hlavnom pojednávaní. Z výpovedi tohto svedka vyplýva, že na otázku prokurátora, či sa vyjadril, prečo šoféroval, jednoznačne odpovedal, že spomínal nejakého rodinného príslušníka, že musel ísť za ním. V tomto kontexte je nelogické konštatovanie súdu, že nepravdivosť jeho tvrdenia v neposlednom rade preukazuje aj výpoveď svedka A. G., ktorý jedno bez akýchkoľvek pochybností dvakrát pri výsluchu na hlavnom pojednávaní zopakoval, že po zastavení jeho vozidla povedal, že bol pri svojom otcovi, lebo bol chorý a vracal sa od otca domov. Nevie, z čoho súd usúdil, že jeho tvrdenie, resp. jeho obrana, že po zastavení vozidla sa rozprával výhradne so svedkom G., je absurdná a svedok G. s najväčšou pravdepodobnosťou to počul tiež, lebo vraj stál celý čas nepochybne pri nich. Túto skutočnosť viackrát namietal a jednoznačne tvrdil, že svedok A. G. pri tomto rozhovore, resp. riešení priestupku vôbec v tom čase nebol, vôbec sa s ním nerozprával a jednoznačne popiera pravdivosť výpovede svedka G., ktorý na hlavnom pojednávaní vypovedal „obžalovaný mi vravel, že bol u otca, lebo je chorý a vracal sa naspäť domov.“ Následne na otázku obhajcu tento svedok si nepamätal, kto vyhotovoval zápisnicu o podaní vysvetlenia. Nemožno súhlasiť, že pochybnosti ohľadom toho, kto a kedy vyhotovil zápisnicu o podaní vysvetlenia zo dňa 23.2.2024 sú absolútne bezpredmetné, nemajú žiaden význam vo vzťahu k spáchanému skutku. Z listinného dôkazu náčrtku z miesta priestupku zo dňa 23.2.2024 A. G. je zaznamenaný čas obhliadky dňa 23.2.2024 o 19.55 hod. a koniec obhliadky dňa 23.2.2024 o 20.10 hod., a preto je nepravdivé a logicky nemožné, aby zápisnicu o podaní vysvetlenia v čase 20.05 hod. v sídle Obvodného oddelenia PZ Strážske spracoval ten istý príslušník polície svedok A. G..

V ďalšom citoval ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por. a uviedol, že súd nevykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre objektívne rozhodnutie o vine, resp. o jeho nevine, resp. k zaujatiu jeho zákonného postoja, ktorý v rámci svojej obhajoby poukázal na stav krajnej núdze, v rámci ktorej konal tak, ako je to popísané vo výrokovej časti samotného rozhodnutia, teda mal sa dopustiť skutku kladeného mu za vinu. Vo vzťahu k predmetnému trestnému konaniu v ďalšom uviedol, že pokiaľ v súlade so základnými zásadami špecifikovanými v ustanovení § 2 Tr. por. má právo obstarávať dôkazy i on sám, orgány činné v trestnom konaní boli a sú povinné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace v jeho prospech a to tak, aby všetky dôkazy súhrne umožnili súdu konečné spravodlivé rozhodnutie, to však zákonným spôsobom (v predmetnej trestnej veci v rozpore s uvedeným orgány polície, resp. prokuratúry, ale ani samotný súd s rovnakou starostlivosťou neobstarávali dôkazy a nevykonali dôkazy svedčiace v jeho prospech, keď ani jeden z týchto štátnych orgánov sa ani len okrajovo nezaoberal okolnosťami vylučujúcimi jeho trestnú zodpovednosť).

Uvedený skutok, z ktorého bol uznaný vinným, nie je prečinom vzhľadom na spôsob vykonania činu, následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku, jeho závažnosť, ktorá je nepatrná. Nejde teda o prečin z dôvodu, že skutok po objektívnej a subjektívnej stránke nenapĺňa pojmové znaky prečinu podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák.

Podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolností, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela, je jeho závažnosť nepatrná.

Materiálny korektív predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. To znamená, že jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty prečinu je vyššia

ako nepatrná. Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o základnej otázke trestného konania.

Kritéria, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinu, sa týkajú konania, následku a okolnosti spáchania prečinu (trest objektívnej stránky); miery zavinenia a pohnútky k činu (trest subjektívnej stránky).

Zmienené kritéria sú tak rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečinu, resp. činu vykazujúceho znaky prečinu.

Uvedené kritéria nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne bez toho, aby niektoré boli preceňované, resp. silnejšie na úkor ostatných.

Posudzovanie závažnosti prečinu zo strany súdu a orgánov činných v trestnom konaní nie je založené na ľubovôli týchto orgánov, ale závažnosť prečinu musí byť obligatórne zvažovaná pri rozhodovaní o každom čine vykazujúcom formálne znaky prečinu.

Z uvedeného vyplýva, že stupeň závažnosti nemožno konkrétne vyjadriť, je na zvážení súdu, ako všetky tieto taxatívne vymedzené okolnosti vymedzujúce závažnosť prečinu posúdi, a či teda na základe materiálneho znaku (materiálneho korektívu) uzná, že ide o prečin alebo nie.

Vzhľadom na preukázané skutkové okolnosti sa súd nedostatočným právnym spôsobom vysporiadal s právnou otázkou krajnej núdze poukazujúc na dikciu ustanovenia § 24 Tr. zák.

Poukázal na to, že existovalo priame hroziace nebezpečenstvo, teda bezprostredne nebezpečenstvo ohrozenia života a zdravia jeho otca H. A., ktorý bol práve v uvedený deň po dvojtyždňovej hospitalizácii prepustený a prevezený z nemocnice domov do svojho bytu B. C., kde býva sám. Po jeho telefonáte, keď mu rozrušeným hlasom oznámil „rýchlo príď, je mi veľmi zle, asi mám znova porážku a odpadnem“ a následne prestal komunikovať, nadobudol odôvodnenú obavu, že otcov život bez okamžitého zásahu je bezprostredne ohrozený. Keďže jeho otec sa naďalej do telefónu prestal ozývať, bol presvedčený, že odpadol. V tom čase bol doma sám a manželka bola na návšteve u jeho svokry. Za takejto situácie nasadol do auta a urýchlene išiel k svojmu otcovi s úmyslom mu poskytnúť rýchlu bezprostrednú pomoc, ktorý býva asi 400 – 500 metrov od jeho bydliska.

Má za to, že konal v ospravedlniteľnom, silnom citovom rozrušení, keďže sa oprávnene domnieval, že jemu otcovi ide o život.

Závažné pochybenie súdu prvého stupňa vidí v tom, že pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmery súd nevykonal žiadne dokazovanie, k tomu sa ani nemohol žiadnym spôsobom vyjadriť, bolo teda porušené právo obhajoby. Podľa § 278 ods. 2 Tr. por. súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonávané. Z uvedeného dôvodu rozhodnutie za situácie, keď nevykonal súd tieto dôkazy, rozsudok v tejto časti je nezákonný, nesprávny a nepreskúmateľný.

Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a po zrušení napadnutého rozsudku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju znova prejednal a rozhodol.

Na podklade takto podaného odvolania odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Odvolací súd predovšetkým zistil, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa ustanovení Trestného poriadku, a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv jednak na objasnenie skutkového stavu veci a jednak práva obžalovaného na obhajobu. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa tak, ako sú uvedené v napadnutom rozsudku, sú správne, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázkach skutkových zistení odkazuje na správne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie vo veci v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Pri hodnotení dôkazov, ktoré vykonal v potrebnom rozsahu a zákonným spôsobom, postupoval dôsledne v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, aj v ich súhrne a v konečnom dôsledku dospel k logicky odôvodneným a správnym skutkovým zisteniam. V rámci skutku je konanie

obžalovaného súčasne dostatočne konkretizované tak, že toto naplňuje zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Takto v skutku popísané protiprávne konanie obžalovaného má oporu v dokazovaní vykonanom na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom, ako na to v podrobnostiach a s odkazom na konkrétne vykonané dôkazy poukázal súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa je tiež zrejmé, ktoré skutočnosti vzal súd za dokázané v súvislosti so žalovaným skutkom, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov.

Prvostupňový súd súčasne v odôvodnení napadnutého rozsudku vyložil, ako sa vyrovnal s podstatnou obhajobou obžalovaného A. A., a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení v otázke viny.

Krajský súd sa preto v týchto smeroch stotožňuje s presvedčivým a správne odôvodneným rozsudkom súdu prvého stupňa a v podrobnostiach naň odkazuje.

Nadriadený krajský súd je toho názoru, že napadnutý rozsudok obsahuje všetky zákonom stanovené kritéria z hľadiska jeho formy a obsahu. Rozsudok s jeho odôvodnením je presvedčivý, zrozumiteľný a neponecháva nadriadenému súdu otvorenú žiadnu podstatnú otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť.

Krajský súd si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať, a to preto, lebo v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného súdu tvoria jednotu a v prípade, ak si nadriadený súd osvojuje správnosť záveru napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je potom jeho úlohou zamerať sa na riešenie odvolacích námietok obžalovaného a jeho obhajcu.

Skutočnosť, že obžalovaný A. A. sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže samo osebe viesť krajský súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v odvolacom konaní nemá odpovedať na každú námietku, či argument použitý v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného, je potrebné predovšetkým uviesť, že tu obžalovaný A. A. a jeho obhajca rovnako ako v konaní pred súdom prvého stupňa dôsledne využili všetky svoje práva zakotvené v § 34 Tr. por. Obžalovaný sa vyjadril ku skutočnostiam, ktoré sú mu kladené za vinu, namietal a spochybňoval predovšetkým hodnotenie vykonaných dôkazov prvostupňovým súdom a vyjadril sa aj k tým skutočnostiam, ktoré považoval z jeho pohľadu za dôležité a rozhodujúce. Reagujúc na odvolacie námietky obžalovaného, odvolací súd považuje za potrebné poukázať na nasledovné:

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a hodnoteniu dôkazov, odvolací súd primárne uvádza, že súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov vo vzťahu k žalovanému skutku podľa § 2 ods. 12 Tr. por. vysvetlil, aké konanie obžalovaného má za preukázané a nedostal sa do situácie, ktorá by odôvodňovala postup v zmysle procesného pravidla „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhovaný spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných predpisov. Aj keď obžalovaný v celom priebehu trestného konania nepopiera to, že dňa 23.2.2024 v čase okolo 19.45 hod. s vozidlom skutočne jazdil aj napriek tomu, že mal právoplatným rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu v Michalovciach pod číslom ORPZ-MI-ODI2-272/2023-P uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 12 mesiacov teda od 13.12.2023 do 13.12.2024, svoje konanie odôvodňuje tým, dňa 23.2.2024 prepustili jeho otca z nemocnice, kde bol hospitalizovaný asi 2 týždne z dôvodu príznakov na mozgovú cievnu príhodu. Niekedy okolo 19.30 hod. mu otec telefonoval a povedal mu, aby rýchlo prišiel za ním, lebo mu je zle a že má podobné príznaky na porážku ako predtým. Potom sa otec v telefóne odmlčal a on sa zľakol, čo sa stalo, preto sadol do auta nevedomujúc si, že má uložený zákaz činnosti, nakoľko sa bál

o život svojho otca, a išiel za ním z miesta svojho bydliska na ul. B. XXX/XX B. C., a teda konal v krajnej núdzi, odvolací súd poukazuje na silu dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, ktoré preukazujú vinu obžalovaného a na ktoré poukázal súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku. Vykonané dôkazy vytvárajú logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu vzájomne sa dopĺňajúcich a na seba nadväzujúcich priamych a nepriamych dôkazov, ktoré vcelku a spoľahlivo dokazujú, že obžalovaný A. A. spáchal žalovaný skutok prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Z vykonaných dôkazov možno spoľahlivo a bez akýchkoľvek vážnejších pochybností prijať len jediný záver o tom, že obžalovaný spáchal žalovaný skutok prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia v zmysle podanej obžaloby a vylúčiť prijatie iného záveru. Konanie obžalovanému kladené obžalobou za vinu spočívajúce v tvrdení obžaloby, že dňa 23.2.2024 aj napriek tomu, že mal právoplatným rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu v Michalovciach uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov priznáva a nepopiera, toto svoje konanie ale ospravedlňuje skutočnosťami, ktoré charakterizuje ako konanie v krajnej núdzi.

Aj krajský súd zhodne so súdom prvého stupňa poukazuje na sumu dôkazov, ktoré obžalovaného bez akýchkoľvek vážnejších pochybností usvedčujú zo spáchania žalovaného skutku. Krajský súd primárne poukazuje na výpovede svedkov A. F. G. a A. G. - členov hliadky, ktorá zastavila vozidlo obžalovaného, ako aj na Mapu z internetovej stránky Google Maps a náčrtok z miesta priestupku, z ktorého vyplýva, že vozidlo obžalovaného, ktoré hliadka zastavila, sa nachádzalo pri pošte na ulici E. na pravej strane cesty v smere jazdy.

Po tom, čo prvostupňový súd dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne protiprávne konanie obžalovaného správne právne kvalifikoval ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., nakoľko obžalovaný maril výkon rozhodnutia orgánu verejnej moci tým, že vykonával činnosť, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie štátneho orgánu o zákaze činnosti. Obžalovaný konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr. zák., nakoľko chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom. V súvislosti s právnou kvalifikáciou protiprávneho konania obžalovaného krajský súd na okraj poznamenáva nasledovné:

Objektom trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 Tr. zák. je záujem na riadnom výkone rozhodnutí súdov alebo iných orgánov verejnej moci. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v niektorej forme konania páchatel'a, ktoré sú taxatívne uvedené v písm. a) až i), ktoré spočíva v marení alebo podstatnom sťažovaní výkonu niektorých rozhodnutí súdov alebo iných orgánov verejnej moci. V prípade špecifikovanom v § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., ide o zákaz výkonu určitej činnosti, ktorý je uložený buď rozhodnutím súdu (§ 61), alebo rozhodnutím príslušného orgánu v správnom konaní (napr. priestupkovom konaní podľa zákona o priestupkoch). Marením sa rozumie, že rozhodnutie, ktoré má byť v čase činu vykonané, fakticky v dôsledku konania páchatel'a nie je vykonané. Rozhodnutím súdu sú akékoľvek rozhodnutia deklarujúce práva alebo ukladajúce povinnosti, o marenie ktorých pôjde spôsobom predpokladaným v § 348 Tr. zák. Subjektom tohto trestného činu môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt), na koho sa vzťahuje jedna z tam (§ 348 Tr. zák.) uvedených povinností spravidla vo forme rozhodnutia súdu. Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie (§ 15). V nadväznosti už aj na odvolacie argumenty obžalovaného, ktoré sú v prevažnej miere v podstate opakovaním v celom priebehu trestného konania prezentovanej obhajoby (obransy) obžalovaného, krajský súd na okraj uvedeného v rovine teoreticko-právnej poznamenáva aj nasledovné:

Podľa § 24 ods. 1 Tr. zák. čin inak trestný, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom, nie je trestným činom. Podstata krajnej núdze spočíva v odvracaní nebezpečenstva na záujem chránený Trestným zákonom (chránený záujem) na úkor iného záujmu chráneného Trestným zákonom (obetovaný záujem). Nebezpečenstvo teda hrozí chránenému záujmu priamo a nedá sa odstrániť inak ako obetovaním iného záujmu. Záujmy obetované v krajnej núdzi sú tiež záujmami chránenými Trestným zákonom. Krajnú núdzu možno v zásade použiť na ochranu všetkých záujmov chránených Trestným zákonom (spadajúce pod všeobecný objekt Trestného zákona). Použitie krajnej núdze je časté najmä pri ochrane života a zdravia.

Nebezpečenstvo, na odvrátenie ktorého možno použiť krajnú núdzu, je moment, alebo stav, ktorý obsahuje značnú možnosť poruchy hroziacej záujmu chránenému Trestným zákonom. Nebezpečenstvo, proti ktorému je prípustná krajná núdza, môžu spôsobiť i fyziologické procesy v ľudskom tele, akými sú rôzne choroby, úrazy, alebo nedostatok uspokojenia niektorej základnej fyziologickej potreby, ak tento nedostatok priamo ohrozuje život alebo zdravie (napr. nedostatok vzduchu a pod. R 4532/1932).

Konanie v krajnej núdzi nie je možné, keď možnosť poruchy ešte hrozí vo vzdialenejšej budúcnosti napr. zdravotný stav osoby ešte nevykazuje známky potreby akútnej lekárskej pomoci (NR 11 Tdo 417/2009).

Podľa § 24 ods. 2 Tr. zák., nejde o krajnú núdzu, ak bolo možné nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom za daných okolností odvrátiť inak alebo ak spôsobený následok je zjavne závažnejší ako ten, ktorý hrozil. Rovnako nejde o krajnú núdzu, ak ten, komu nebezpečenstvo priamo hrozilo, bol podľa všeobecne záväzného právneho predpisu povinný ho znášať. Forma krajnej núdze nie je zákonom nijako určená. Osoba konajúca v krajnej núdzi si ju, za splnenia všetkých podmienok krajnej núdze, môže zvoliť podľa potrieb konkrétneho druhu chráneného záujmu (napr. či ide o ochranu života alebo majetku), charakteru nebezpečenstva (napr. zdravotné problémy dieťaťa) a jeho intenzity, podľa prostriedkov, ktoré má k dispozícii (motorové vozidlo, telefón), ako aj podľa fyzického a psychického potenciálu osoby konajúcej v krajnej núdzi. Princíp subsidiarity krajnej núdze kladie podmienku, že konať v krajnej núdzi obetovaním záujmu chráneného Trestným zákonom možno až vtedy, keď neexistujú iné možnosti odvrátenia priamo hroziaceho nebezpečenstva, ktoré by neobetovali záujmy chránené Trestným zákonom, teda konať v krajnej núdzi možno, až keď nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak. Pri hodnotení, či nebezpečenstvo bolo možné odvrátiť inak, treba brať do úvahy len tie možnosti obžalovaného, ktorými bolo možné nebezpečenstvo odvrátiť včas, t.j. ešte pred porušením záujmu chráneného Trestným zákonom, ktorému nebezpečenstvo hrozilo (R 26/1972). Pri spätnom posudzovaní, či boli splnené podmienky krajnej núdze, sa musí prihliadať tiež na objektívne hľadisko, na reálnu situáciu, v ktorej sa konalo v krajnej núdzi, ako aj na subjektívne hľadisko. V prospech osoby konajúcej v krajnej núdzi treba zohľadniť, že prevažne danému nebezpečenstvu bežne nečelí, môže ním byť zaskočená, prestrašená a navyše môže konať pod časovým stresom. O exces z krajnej núdze ide vtedy, keď sa osoba pokúša konať v krajnej núdzi, avšak nie sú splnené všetky podmienky pre konanie v krajnej núdzi. V takomto prípade (ak zároveň boli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu) osoba zodpovedná za exces z krajnej núdze je zodpovedná aj trestnoprávne. Fakt, že pôvodne mala zámer konať v krajnej núdzi, sa zohľadní iba ako poľahčujúca okolnosť (§ 36 písm. i) Tr. zák.). O exces z krajnej núdze ide vtedy, keď konanie nebolo vykonané v čase hroziaceho nebezpečenstva (extenzívne exces). Exces z krajnej núdze je protiprávnym konaním. O prípad krajnej núdze by sa nejednalo, pokiaľ by nebezpečenstvo už pominulo, alebo by hrozilo až v budúcnosti, ale nie v bezprostrednej budúcnosti. Za priamo hroziace nebezpečenstvo treba považovať taký stav, kde vývoj udalostí rýchlosťou po poruche alebo síce tento vývoj je prerušený, nepokračuje, ale sú splnené temer všetky podmienky potrebné na to, aby hroziaca porucha nastala, keď na uskutočnenie zostávajúcej podmienky postačí náhoda, ktorá môže kedykoľvek bezprostredne a s veľkou pravdepodobnosťou nastať.

S poukazom na vyššie uvedený výklad krajský súd ohľadne právnej kvalifikácie protiprávneho konania obžalovaného tak, ako je toto popísané v skutkovej vete odvolaním napadnutého rozsudku a ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, uzatvára, že zo strany obžalovaného sa vo vzťahu k nerešpektovaniu rozhodnutia Okresného dopravného inšpektorátu v Michalovciach č. ORPZ-MI-ODI2-272/2023-P zo dňa 23.8.2023 o zákaze činnosti (vodiča) nepochybne jednalo o také konanie, ktoré v žiadnom prípade nevykazovalo znaky krajnej núdze v zmysle § 24 ods. 1 Tr. zák., ale jednoznačne o konanie, ktorým obžalovaný chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone (§ 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák.) porušiť záujem spoločnosti na riadnom výkone rozhodnutia súdu, a takéto porušenie aj spôsobil (priznal, že s vozidlom jazdil aj napriek tomu, že mu bol rozhodnutím okresného dopravného inšpektorátu uložený trest zákazu činnosti; tvrdenie o ohrození života a zdravia jeho otca, resp. o domnienke, že život a zdravie jeho otca je ohrozený, nepotvrdzujú listinné dôkazy náčrtok z miesta priestupku zo dňa 23.2.2024 a mapa vytlačená z internetovej stránky Google Maps).

Pokiaľ ide o samotný výrok o treste, krajský súd zistil dôvodnosť odvolania obžalovaného v tejto časti.

Podľa správy A. I. C. je obžalovaný ženatý, pričom jeho správanie na verejnosti nebolo riešené pracovníkmi mestskej polície. Na verejnosti požíva dobrú povesť.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplýva, že obžalovaný sa okrem vyššie uvedeného priestupku doposiaľ od roku 2020 dopustil ďalších 9 dopravných priestupkov, za ktoré mu boli uložené blokové pokuty vo výške od 10 ,- € do 150 ,- €.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ iba raz súdne trestaný trestným rozkazom Okresného súdu Michalovce zo dňa 2.10.2012, sp. zn. 4T/185/2012, za prečin krádeže podľa § 212 ods.

2 písm. e), ods. 3 písm. a) Tr. zák. v znení účinnom do 5.8.2024, za čo mu bol uložený peňažný trest vo výške 444,- €, ktorý zaplatil dňa 27.1.2013 a hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí krajského súdu v záverečnom návrhu uviedol, že je živnostníkom. Posledné 4 roky je v permanentnom strese zo zdravotného stavu svojho otca, ktorý žije sám. Stará sa o neho. Je odkázaný na jeho pomoc. Otec prekonal 2 mozgové príhody, momentálne chodí s barlami a musí ho sprevádzať na rôzne vyšetrenia, a keďže jeho manželka veľmi nešoféruje a v zime vôbec, tak pre neho zákaz činnosti je ten najprísnejší trest, aký by mohol dostať.

Krajský súd považuje za potrebné pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu. Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu, a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného. Osobitné kritériá určovania druhu a výmery trestu zákon definuje v súvislosti s trestnými činmi spáchanými v jednotlivých formách účasti, a taktiež pokiaľ nedošlo k dokonaniu trestného činu. Pri spolupáchatel'och síce platí, že každý je zodpovedný akoby trestný čin spáchal sám, je však potrebné rozlišovať, v akej miere konanie jednotlivých spolupáchatel'ov prispelo k vzniku trestnoprávne relevantného následku.

V tomto smere prvostupňový súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, pričom tu nebola zistená žiadna zmena oproti stavu, ktorý tu existoval v čase rozhodovania prvostupňového súdu. Aj keď

prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku správne poukázal na zásady ukladania trestov a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré bolo potrebné aplikovať pri uložení trestu obžalovanému, v konečnom dôsledku pri určení druhu trestu a jeho výmery sa týmito dôsledne nespravoval, čo malo za následok uloženie neprimerane prísneho trestu. Za takto zisteného stavu potom odvolací krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. napadnutý rozsudok na podklade odvolania obžalovaného zrušil vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, ako aj o treste zákazu činnosti a následne sám postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uložil obžalovanému peňažný trest vo výmere 600,- EUR za spáchanú trestnú činnosť (podľa § 348 ods. 1 Tr. zák.), keďže na uloženie takéhoto druhu trestu boli splnené všetky zákonné podmienky, a pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu stanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiacov, ktorý trest považoval za zákonný a primeraný, ktorý splní účel trestu sledovaný individuálnou i generálnou prevenciou. Pri ukladaní trestu krajský súd dôsledne prihliadol na všetky vyššie uvedené skutočnosti dôležité z hľadiska jeho ukladania, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti nápravy. Na rozdiel od prvostupňového súdu vzhliadol u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., t.j., že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život.

Vo vzťahu k trestu zákazu činnosti krajský súd uvádza, že trest zákazu činnosti, ukladaný v súvislosti s trestnými činmi v doprave, je svojou povahou trestom viac preventívnym než represívnym. Tento druh trestu má ochrániť spoločnosť pred tými, ktorí z dôvodu svojho ľahkovážneho alebo nezodpovedného prístupu k tejto činnosti, či z dôvodu požitia alkoholu alebo iných návykových látok pred jazdou bezprostredne ohrozujú ostatných účastníkov cestnej premávky. Pri úvahách, v akej výmere trest zákazu činnosti obžalovanému uložiť, by teda súd mal zohľadňovať najmä to, či možno počas doby trvania zákazu činnosti riadenia motorového vozidla dôvodne očakávať dosiahnutie vyššej ochrany spoločnosti pred týmto konkrétnym páchatelom trestného činu oproti stavu, aký by tu bol v prípade neuloženia tohto trestu, resp. uloženia tohto trestu v nižšej výmere.

Krajský súd v zhode s prvostupňovým súdom dospel k záveru, že obžalovanému je nevyhnutné ukladať trest zákazu činnosti, avšak nie v takej výmere ako ukladal prvostupňový súd. Pri určovaní výmery trestu zákazu činnosti krajský súd zohľadnil sociálne pomery obžalovaného, konkrétne fakt, že vedenie motorového vozidla je nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie jeho príjmu na pokrytie životných nákladov seba ako aj svojej rodiny, zdravotný stav otca, o ktorého sa stará, ako aj závažnosť jeho konania. Takto uložený trest zákazu činnosti vo výmere 18 mesiacov považuje krajský súd pri zohľadnení všetkých zákonných hľadísk za zákonný a spravodlivý, ktorý je objektívnym vyjadrením spáchanej trestnej činnosti a ktorý dostatočne naplní funkciu tak individuálnej ako aj generálnej prevencie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.